

Ketamin

Ketamin

A **ketamin** – kémiai nevén (2-(2-klórfenil)-2-metilaminociklohexanon) – ma is használatos orvosi **érzéstelenítőszer**, de egyben népszerű kábítószer.

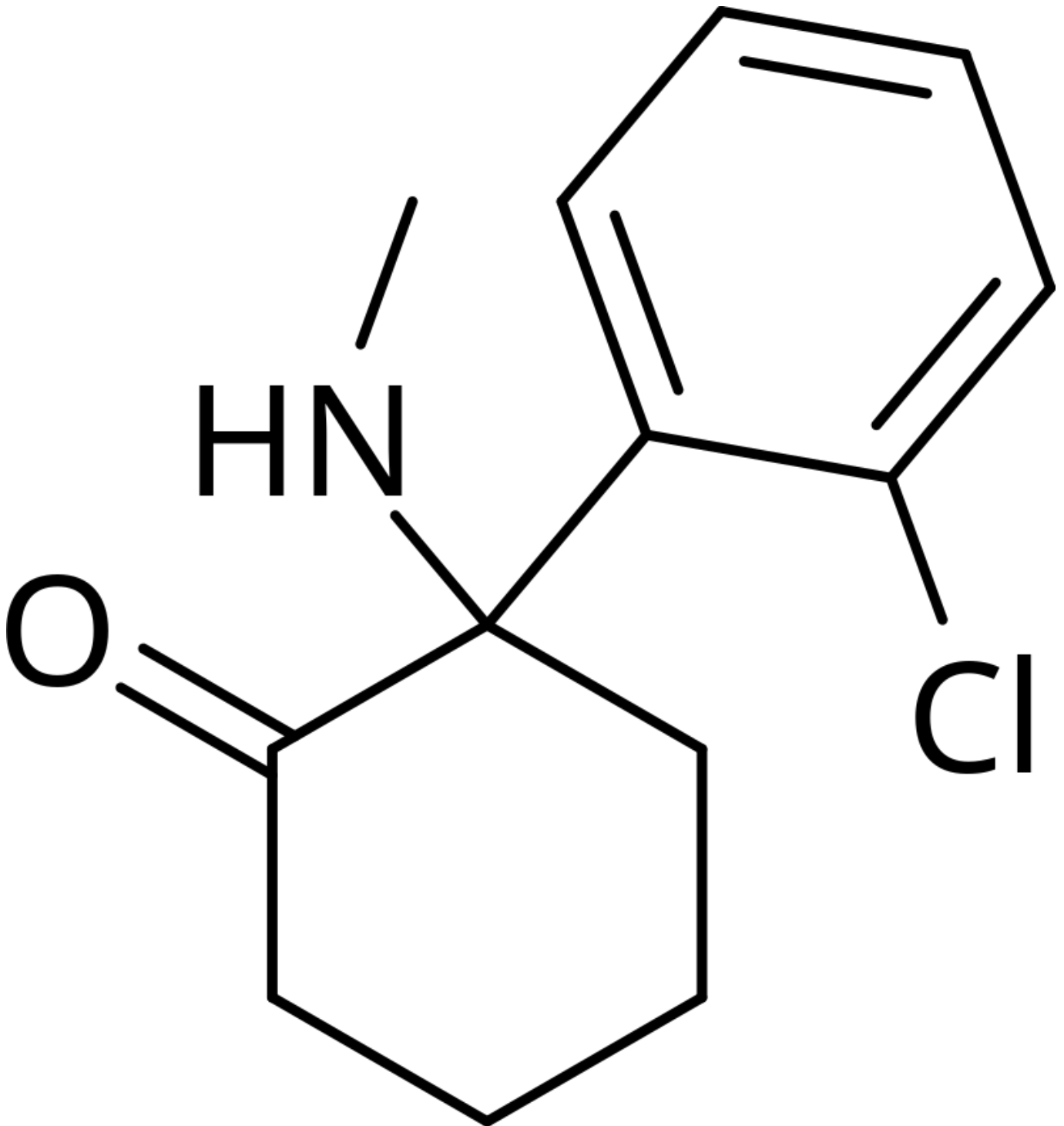
Disszociatív **anesztetikum**, **hallucinogén** hatására jellemző a **testen kívüliség**, illetve a **halálközeli élmény** megjelenése.

Függőséget okozó potenciálja jelentős, és rendszeres használata **testi károsodást** is okoz.

Utcai nevei: „Keta”, „Special K”, „K-lyuk” stb.

Története, orvosi alkalmazása

A fenciklidin visszavonása után további hasonló molekulákat kerestek, amelyek biztonságosabban használhatók lennének műtéti érzéstelenítő szerként, rövidebb hatásidővel, kevésbé erős hallucinogén hatással.

Az egyik ilyen [szintetikus](#) származék az 1962-ben előállított **ketamin**, amelynek erősebb, de rövidebb ideig tartó érzéstelenítő hatása van. Az emberi- és állatgyógyászatban ma is alkalmazzák, kisebb beavatkozásoknál vagy bevezető altatószerként **sebészeti altatásra** és **fájdalomcsillapításra**. Kórházba kerülés előtt is használják például súlyos baleseti, harctéri sérültek ellátására, mert más érzéstelenítő szerekkel szemben nem csökkenti a vérnyomást, a légzőműködést

nem gátolja.

Depresszióellenes szerként is használatos, mert néhány napig tartó **antidepresszáns** hatása van, pl. **bipoláris zavar**ban súlyos depressziós epizódok kezelése.

A legtöbb országban, így Magyarországon is, nem orvosi célú használata illegális!

Illegális droghasználat

A ketamin használata főleg bizonyos elektronikus zenei szubkultúrákban népszerű. Kristályos por vagy oldat formájában elérhető, szájon át, felszippantha vagy izomba adott injekcióban, ritkábban végbélbe fecskendezve vagy cigarettában használják (szokásos adagja 50–300 mg). A ketamin más **drog**okkal keverve (például koffeinnel, amfetaminokkal, heroinnal vagy kokainnal) is előfordul, ami növeli veszélyességét. Hatása felszippanthás, injekciózás után gyorsan, 5 perc alatt kialakul, és kb. 30-45 percig tart. Szájon át bevéve 30-60 perc alatt jelentkezik a hatása és akár 2 órán keresztül tarthat.

Használatkor **látási és hallási hallucinációk** jelentkeznek, a **testen kívüliség** érzetét adja, és a használók nagy részénél **halálközeli élmény** is előfordul (pl. hallják, hogy valaki kimondja, hogy meghaltak, lebegnek a saját testük felett, átsuhannak egy sötét alagúton a fény felé – ez a „K-lyuk” –, egy fényes lénnel beszélgetnek). A „visszatérés” után általában depressziós időszak következik. Flashback jelenség nagyon ritkán történik.

Ketamin hatása alatt a használó tehetetlen, mozgását nehezen tudja koordinálni, emlékezetkiesést is okozhat. Ezek miatt **erőszak-drog**nak is használják!

„Date rape” szerek

További veszélye a **balesetek** bekövetkezése: a használó kapcsolata a valósággal, a környezetével megszakad, a fájdalmat sem érzékeli, így könnyen leeshet valahonnan, vagy vízbe fulladhat.

Tesi mellékhatásokat is okoz: **növeli a vérnyomást** és erős **hasi fájdalom** jelentkezhet.

A máj enzimei (**CYP450 család**) alakítják át, és nagy része a vizelettel választódik ki, ezzel is összefügg, hogy hosszútávon ismételt használata **károsítja a májat és a vesét**, hátfájdalmak, véres vizelet jelentkezhet. A rendszeres használók 20-30%-ánál a **húgyhólyagot** is tönkreteszi.

Ketamin használata után az illető gondolkodása **napokig zavart lehet**, emlékezete nem működik megfelelően. Hosszútávon kimutatták, hogy **agykárosító hatása** van, a szürke- és fehérállomány zsugorodása, **kognitív** zavarok figyelhető meg. Ez nem annyira meglepő, hiszen célpontja a glutaminsav egyik **receptor**a, vagyis az agyban a legfőbb serkentő átvivőanyag működését borítja fel.

Ismételt használatkor kialakul **tolerancia**, tehát a **dózis** növelése jellemző. **Függőséget is okoz**, ami elsősorban pszichés jellegű, bár **elvonási tünetekkel** is jár: **szorongás**, remegés, izzadás. **Addikció**s potenciálja tehát jelentősnek mondható.